

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра лісового та садово-паркового господарства

Протокол № 2 від «16» жовтня 2019 р.

№18316102019

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

ДЕКОРАТИВНЕ САДІВНИЦТВО

підготовки магістра

спеціальності: 206 «Садово-паркове господарство»

освітньо-професійної програми: «Садово-паркове господарство»

Луцьк – 2019

Програма навчальної дисципліни «Декоративне садівництво» підготовки магістра, галузі знань 20 «Аграрні науки і продовольство», спеціальності 206 «Садово-паркове господарство», за освітньо- професійною програмою «Садово-паркове господарство».

Розробник: Шевчук М.Й. професор кафедри лісового та садово-паркового господарства, д. с.-г. наук, професор

Рецензент: Коцун Л.О. доцент кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук, к. б. наук, доцент

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри лісового та садово-паркового господарства

протокол № 1 від 2.09.2019р.

Завідувач кафедри: _____ (доц. Кичиліук О.В.)

Програма навчальної дисципліни

схвалена науково-методичною комісією медико-біологічного факультету
протокол № 2 від 09.10.2019р.

Голова науково-методичної
комісії факультету _____ (доц. Дмитроца О.Р.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом спеціальності і представляється у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	20 Аграрні науки і продовольство 206 Садово-паркове господарство «Садово-паркове господарство» Магістр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 5
		Семестр 10-ий
		Лекції 28 год.
		Практичні (семінарські) 14 год.
		Лабораторні _____ год.
ІНДЗ: є		Індивідуальні _____ год.
		Самостійна робота 70 год.
		Консультації 8 год.
	Форми контролю: екзамен	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Метою викладання навчальної дисципліни «Декоративне садівництво» є сформулювати у студентів знання про технології створення декоративних деревних насаджень.

Основними завданнями дисципліни є те, що курс «Декоративне садівництво» спрямований на отримання теоретичних і практичних навиків студентів, які необхідні для засвоєння спеціальних дисциплін та практичної роботи із організації створення садово-паркових композицій.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

знати:

- технології вирощування декоративних деревних рослин;
- особливості використання їх при озелененні та благоустрої територій;

вміти:

- правильно організовувати садово-паркові об'єкти;
- вести самостійний творчий пошук з метою удосконалення і якнайкращої організації озеленення ландшафтного дизайну.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Історія розвитку декоративного садівництва і основи композиції

1. Історія декоративного садівництва різних країн світу

2. Декоративне садівництво в давнину
3. Декоративне садівництво в середні віки
4. Найважливіших етапів розвитку садово-паркового мистецтва в Італії, Франції, Німеччині, Голландії, Китаї, Японії. Особливості садово-паркових композицій цих країн.

Тема 2. Ємності та пристосування для створення декоративних композицій

1. Посуд для створення декоративних композицій
2. Засоби та пристосування при створенні декоративних композицій

Тема 3. Система зелених насаджень

1. Зелені насадження загального призначення
2. Насадження обмеженого користування
3. Зелені насадження особистого користування
4. Насадження спеціального призначення

Тема 4. Технології створення зелених насаджень

1. Проектування зелених насаджень
2. Закладка садово-паркових насаджень

Тема 5. Догляд за насадженнями різних типів

1. Декоративні насадження як об'єкт охорони природи
2. Обробіток ґрунту.
3. Технологічні прийоми догляду за насадженнями.
4. Система удобрення декоративних насаджень.

Тема 6. Основні види зелених насаджень. Композиційні елементи садово-паркових об'єктів.

1. Квітники та їх класифікація
2. Газони. Їх види та облаштування
3. Типи насаджень дерев і кущів

Змістовий модуль 2.

Тема 7. Штучні форми дерев у декоративному садівництві

1. Сучасні підходи до формування декоративного саду.
2. Основні види крон декоративного саду та основні принципи їх формування.

Тема 8. Декоративний і фруктовий сад

1. Декоративний і фруктовий саду та основні їх функції
2. Основні елементи декоративний і фруктовий саду
3. Основні принципи оформлення декоративного і фруктового саду
4. Види садових композицій і їх призначення

Тема 9. Використання квітів для створення декоративних композицій

1. Історія використання квітів
2. Зрізування квітів і догляд за ними
3. Символіка квіткової композиції

Тема 10. Декорування приміщень

1. Складання вільних композицій
2. Оформлення інтер'єрів
3. Оформлення квіткових виставок

Структура навчальної дисципліни представляється у вигляді таблиці 2.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Консул.	Сам. робота
Змістовий модуль 1.					
Тема 1. Історія розвитку декоративно-го садівництва і основи композиції	4	2	-	-	2
Тема 2. Система зелених насаджень	8	2	-	-	6
Тема 3. Ємності та пристосування для створення декоративних композицій	4	2	-	-	2
Тема 4. Технології створення зелених насаджень	14	4	2	-	8
Тема 5. Догляд за насадженнями різних типів	16	4	2	2	8
Тема 6. Основні види зелених насаджень. Композиційні елементи садово-паркових об'єктів.	14	4	2	2	6
Разом за модулем 1	60	18	6	4	32
Змістовий модуль 2.					
Тема 7. Штучні форми дерев у декоративному садівництві	16	4	2	2	10
Тема 8. Декоративний і фруктовий сад	16	2	2	2	10
Тема 9. Використання квітів для створення декоративних композицій	14	2	2	-	10
Тема 10. Декорування приміщень	12	2	2	-	8
Разом за модулем 2	60	10	8	4	38
Всього	120	28	14	8	70

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота студентів полягає у підготовці до виконання практичних завдань (розробці ідей, створенні ескізів для практичних робіт).

Теми для самостійного опрацювання наведені у табл. 3

Таблиця 3

№ п/п	Теми
1	Зелені насадження та їх створення і експлуатація
2	Формування крони декоративних рослин у різних видів садово-паркових об'єктів
3	Підбір та використання декоративних рослин при створенні садово-паркових об'єктів
4	Підбір та використання декоративних рослин при оформленні водойм та приберегових ділянок.
5	Підбір та формування календарного плану декоративних композицій при створенні (альтанок, газонів....).

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Індивідуальна робота чи індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ) студентів (за вибором) передбачає:

- 1) написання рефератів (підготовку огляду наукової літератури по даній темі);
- 2) складання конспектів лекцій (українською та англійською мовами);
- 3) підготовку матеріалів та доповідей до наукових конференцій.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з двох змістових модулів та її вивчення передбачає виконання ІНДЗ. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 30 балів);
2. виконання ІНДЗ, які зараховуються у поточний контроль (максимум 10 балів);
3. модульні контрольні роботи (максимум 60 балів) : МКР 1 – 30 балів, МКР 2 – 30 балів.

Таблиця 4

Поточний контроль (мах = 30 балів)										Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загаль- на кіль- кість балів	
Модуль 1											Модуль 3		
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2				ІНДЗ	МКР 1		МКР 2
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	10	30	30	100
2	2	2	4	4	4	4	4	2	2				

Критерії оцінювання

Усні відповіді оцінюються за такими критеріями:

0,5 бала – відповідь поверхнева на основі прочитаної лекції; відповідь хаотична, фрагментарна; відтворення заученого матеріалу без усвідомлення його суті; розуміння і розкриття лише окремих позицій.

1 бал – відповідь послідовна, недостатньо структурована; роз'яснення переважної кількості позицій (без виділення основних позицій); використання тексту лекції та одного підручника.

1,5 бала – відповідь логічна, чітка, структурована; глибоке розуміння матеріалу, яке включає узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників.

2 бали – відповідь чітка, структурована, логічна; включає узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників; аргументоване посилання на додаткові наукові джерела, спеціальну літературу, власні наукові доробки; наведення власних прикладів;

порівняльний аналіз.

Практичні навички (виконання практичної роботи) оцінюються за результатами виконання практичних занять. Максимальна кількість балів за виконання практичного заняття – *2-4 бали*. Практичне заняття може бути оцінена на максимальну кількість балів, якщо студент виконав всі завдання, оформив роботу, зробив висновки.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань. За кожне індивідуальне завдання студент максимально може отримати 10 балів:

1 бал – завдання виконано поверхнево.

2 бали – фрагментарне виконання лише частини (25 %) завдання.

3 бали – фрагментарне виконання лише частини (55 %) завдання.

4 бали – фрагментарне виконання лише частини (75 %) завдання.

5 балів – завдання виконано повністю. Стиль виконання – копіювальний (відтворення відомостей без чіткого усвідомлення їх суті).

6 балів – завдання виконано повністю. Стиль виконання – копіювально-алгоритмічний (частина відомостей відтворена без чіткого усвідомлення їх суті, частина відтворена і пояснена).

7 балів – завдання виконано повністю. Стиль виконання – евристичний (відтворення відомостей з елементами власних суджень).

8 балів – завдання виконано повністю. Чітка аргументація та виділення ключових позицій. Глибоке розуміння суті виконуваного завдання. Використання новітніх джерел літератури. Стиль виконання – пошуковий.

9 балів – завдання виконано повністю. Чітка аргументація та виділення ключових позицій. Глибоке розуміння суті виконуваного завдання. Використання новітніх джерел літератури. Стиль виконання – евристичний з елементами пошукового.

10 балів – завдання виконано повністю. Чітка аргументація та виділення ключових позицій. Глибоке розуміння суті виконуваного завдання. Використання новітніх джерел літератури. Оригінальність. Виражений творчий підхід у роботі над виконанням завдання. Стиль виконання – творчий.

Проміжний контроль (модульна контрольна робота) проводиться письмово. Модульний зріз передбачає розв'язання тестових завдань (по 10 шт.) та письмових питань відкритого типу (2 шт.), які складаються на основі лекційного курсу, практичних занять і питань, які винесені на самостійне опрацювання. Питання відкритого типу можуть бути у вигляді теоретичних запитань або задач. Правильне розв'язання тестового завдання оцінюється у *2 бали*. Правильна відповідь на теоретичне питання або правильний розв'язок задачі оцінюється у *5 балів*. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за модульну контрольну роботу – *30 балів* (загалом 60 балів за дві модульні контрольні роботи).

Підсумковий контроль – екзамен. Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного й модульного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, студент складає іспит у комбінованій формі. При цьому на іспит виносяться бали, набрані з можливих *60 балів* поточного контролю, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Для отримання оцінки потрібно набрати певну кількість балів згідно шкали оцінювання.

Шкала оцінювання

Таблиця 5

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Агафонов Н.В. Декоративное садоводство / Н.В.Агафонов. – М.: Колос, 2000.
2. Аксенов Е.С. Декоративные растения / Е.С.Аксенов, Н.А.Аксенова . – М.: АСТ, 2000.
3. Алпеев А.Е. Ваш урожайный сад / А.Е. Алпеев, А.С. Жерновой. - Донецк.: 2007. -292 с.
4. Атаманюк Ю.А. Озеленение санитарно-защитных зон / Ю.А.Атаманюк, Л.Л. Костюченко. - К.: Будівельник, 1981. - 63 с.
5. Астахова Е.В. Сад вашей мечты / Е.В.Астахова, Т.Н. Крупа, М.Г.Череватенко. - Харьков: Белгород, 2011. - 317с.
6. Білорусець Е.Г. Квітникарство захищеного ґрунту / Е.Г. Білорусець. – К.: Урожай, 1994.
7. Бунін В.О. Квітникарство: довідник / В.О. Бунін. - Л.: Світ, 1994. -150 с.
8. Бунии В.А. Цветоводство: практикум / В.А. Бунии. - Л.: Вища школа, 1987. - 93 с.
9. Глазачев Б.А. Зелёные насаждения на жилых территориях / Б.А. Глазачев. - К.: Будівельник, 1980. -109 с.
10. Гузенко Т.Г. Декоративное садоводство и садово-парковое строительство: Справочное пособие / Т.Г.Гузенко, М.Т.Ганжа. - К.: Будівельник, 1985. -181 с.
11. Декоративные растения. Справочник. [группа автор.]. – К.: Вища школа Главное изд-во, 1981.
12. Дьяченко А.Д. Цветы в вашем саду. / А.Д.Дьяченко. .: Урожай, 1989.-103 с.
13. Иванова И.В. Декоративное садоводство /И.В.Иванова.–М.: изд. АСТ, 2003.
14. Игуминов М.А. Сохранение срезанных цветов: Учебное пособие. / М.А. Игуминов. - М.: Агропромиздат, 1990,- 44 с.

15. Кальной П.Г. Питомники декоративных растений / П.Г. Кальной, А.Н. Чернега. - К.: Будівельник, 1969. -213 с.
16. Кукпина А.Г. Красивоцветущие кустарники / А.Г. Кукпина, З.И. Якушина. - М.: Росагропромиздат, 1991. -78 с.
17. Клевенская Т.М. Цветы в интерьере / Т.М. Клевенская. - М.: Агропромиздат, 1989. -63 с.
18. Лукс Ю.А. Цветы для вашего сада / Ю.А. Лукс. - Симферополь: Таврия, 1978. -171 с.
19. Малько И.М. Декоративное садоводство / И.М. Малько. - М.: Сельхозиздат., 1980. -214 с.
20. Палер А. Затишний та стильний райський сад / А. Палер. – В-во „Ранок” , 2012. -160 с.
21. Пастернак П.С. Довідник по агроеліорації / П.С. Пастернак. - К.: Урожай, 1988. -285 с.
22. Приходько С.Н. Приусадебное цветоводство. / С.Н.Приходько. – М.: Колос, 1991.
23. Пушкар В.В. Совершенствование композиционных приемов создания цветников и уход за ними / В.В.Пушкар. – М.: Высшая школа, 1991.
24. Романна Л.В. Озеленение сада / Л.В. Романна. - К.: Урожай, 1989. -180 с.
25. Табунщиков Н.П. Аранжировка цветов / Н.П. Табунщиков. - К.: Реклама., 1988. -155 с.
26. Тулинцев В.Г. Декоративное садоводство / В.Г. Тулинцев. - М.: Сельхозиздат, 1950. -432 с.
27. Фаустов В.В. Садоводство и цветоводство / В.В. Фаустов, В.М. Тарасов, З.А.Прохорова. - М.: Колос, 1983.-333 с.
28. Черевченко Т.М. Довідник квітникаря-любителя / Т.М.Черевченко. -К.: Урожай, 1994. – 366 с.
29. Шкварук М.М. Людина і квіти / М.М. Шкварук, М.І. Бондаренко. - К.: Вища школа, 1981. -57 с.
30. Якушев В.И. Плодоводство с основами декоративного садоводства / В.И. Якушев, В.В. Шевченко. - М.: Агропромиздат, 1987. -335 с.
31. Яценко М.М. Ніжні супутники. / М.М. Яценко. - К : Реклама, 1978. -141 с.
32. Юхимчук Д.Ф. Комнатное цветоводство. / Д.Ф.Юхимчук. – К.: Урожай, 1985.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

Формою підсумкового семестрового контролю є екзамен. На підсумковий контроль виносяться наступні основні питання:

1. Основні види садових земель.
2. Способи розмноження декоративних рослин.
3. Однорічні декоративні рослини відкритого ґрунту.
4. Дворічні декоративні рослини відкритого ґрунту.
5. Багаторічні декоративні рослини відкритого ґрунту.
6. Цибулеві декоративні рослини відкритого ґрунту.
7. Декоративні багаторічні рослини, які не зимують у відкритому ґрунті.
8. Основні декоративно-листяні рослини відкритого ґрунту.
9. Основні виткві декоративні рослини.
10. Основні породи дерев, які використовуються в ландшафтній архітектурі.

11. Основні види кущів, які використовуються в ландшафтній архітектурі.
12. Основні зрізочні культури закритого ґрунту.
13. Основні вигоночні декоративні культури.
14. Горшечні культури.
15. Декоративні рослини які використовуються для оформлення інтер'єру (внутрішнього озеленення).
16. Основні способи вегетативного розмноження декоративних рослин.
17. Декоративні рослини, що відносяться до групи однорічних.
18. Групи квітниково-декоративних рослин за екологічними вимогами.
19. Групи квітниково-декоративних рослин за способом використання.
20. Типи покриття в декоративних об'єктах.
21. Основні види квітників.
22. Гарно квітучі багаторічники які використовують в декоративному садівництві.
23. Основні види витких багаторічних декоративних рослин.
24. Гарно квітучі декоративні рослини називають.
25. Декоративно-листяні рослини.
26. Ампельні рослини.
27. Рослини – епіфіти.
28. Декоративні рослини – сукулентами.
29. Що називають “партером”.
30. Що називають арабескою.
31. Що називають “міксбордером”.
32. Що таке “альпінарій”.
33. Що називають “газоном”.
34. Рослини для створення газону.
35. Основні принципи аранжування.
36. Виразні засоби композицій.
37. Види оранжировки.
38. Види газонів.
39. Рослини для облаштування водоймищ.
40. Рослини використовують для створення живоплотів.
41. Ландшафтною композиція.
42. Об'єкти ландшафтної архітектури.
43. Солітери.
44. Бордюри.
45. Крона дерев.
46. Форми декоративних деревних рослин.
47. Малі архітектурні форми (МАФ).
48. Альтанка.
49. Регулярний (класичний) стиль планування.
50. Пейзажний або ландшафтний стиль планування.